

نگاه

روحانی و پیچیدگی‌های سیاست داخلی آمریکا

محسن مسرت

● دکتر حسن روحانی با دو سخنرانی خود در اجلاس سران سازمان ملل در ۲۵ سپتامبر ۲۰۱۳ و اجلاس مجمع عمومی خلع سلاح هسته‌ای در ۲۶ سپتامبر مبانی مهمی را در راستای دسترسی به صلح پایدار درمنطقه خاورمیانه و در جهان مطرح کرد. بنابراین تکیه به اصول مطرح‌شده و تعبیر آنها برای موفقیت در سیاستگذاری از دورنمای صلح‌طلبی لازم به نظر می‌رسد، به‌خصوص اینکه درگیری‌ها و چالش‌های عمده جمهوری اسلامی با غرب همگی در پیش پای دولت قرار دارند. روحانی در اجلاس سران با پرشماری واقعه‌بینانه‌ای از نمونه‌های خشونت‌زا و جنگ‌افروز یک دهه گذشته از رهبران جهان می‌طلبد «آری به صلح و به نپای جنگ» بگویند. ضمن تاکید براینکه «تضمین صلح ودموکراسی و تامین منافع مشروع همه کشورها در جهان و از جمله در منطقه خاورمیانه، با نظم‌گیری محقق نمی‌شود» در قبال صدای مسلط اما غیرقانونی و ناکارآمد این سال‌ها که «گزینه جنگ روی میز است» دورنمای «صلح در دسترس است» را طرح و به سازمان ملل پیشنهاد کرد طرح‌جهان علیه خشونت و افراطی‌گری» را در دستور کار خود قرار دهد و به‌جای گزینه ناکارآمد «اتلاف برای جنگ» در مناطق مختلف جهان «اتلاف برای صلح پایدار» ببیند.افسوس از اینکه روحانی نظریات صلح‌جوانه خود را با طرح «گفت‌وگوی تمدن‌های» محمد خاتمی که منجر به تصمیم سازمان شد که اولین دهه قرن ۲۱ را به دهه گفت‌وگوی تمدن‌ها ثبت کنند انصاف نداد و از این فرصت به اینکه نظریاتش در راستای تداوم منش پیشنهادی خاتمی در ایجاد روابط بین‌المللی نوین قرار دارد استفاده نکرد. اما مسأله مهم دیگری که شاید تا به‌حال مورد توجه قرار نگرفته باشد اما با اهمیت است، درک دقیق روحانی از وجود جناح‌های سیاسی درون حاکمیت در آمریکااست، زیرا حل دیپلماتیک مناقشه هسته‌ای با آمریکا بدون شناخت راهبردهای مختلف و حتی متضاد این جناح‌ها منجر به اشتباهاتی ترمیم‌ناپذیر خواهد شد. برای نمونه میتوان اصلی تشدید تحریم‌های سال‌جاری علیه ایران جمهوریخواهان و لابی اسرائیل در کنگره آمریکا بودند که رئیس‌جمهوری آمریکا را به‌سوی تشدید درگیری با ایران سوق دادند. نمونه دیوالم‌ه‌روی از موضع اسرائیل در بلوکه کردن کنفرانس سازمان ملل برای منطقه خاورمیانه خالی از تسلیحات کشتارجمعی می‌باشد که قرار بود در نیمه دوم دسامبر ۲۰۱۲ در هلسنیکی تشکیل شود و این درحالی است که اوپاما به این منوال شانس بزرگی را برای حل مناقشه هسته‌ای با ایران در مناسب‌ترین چارچوب حقوقی بین‌المللی وخلع سلاح‌های هسته‌ای در کل خاورمیانه از دست داد. نمونه سوم تصمیم اوپاما پس از به‌کاربردن سلاح شیمیایی در سوریه بود که وی اسد را به‌عنوان مقصر اعلام کرد و تصمیم گرفت دست به بمباران مجازاتی چندسروزه بزند و این تصمیم تیرگی در اد کنگره آمریکا به رای نمایندگان بگذارد. اما سناور «مک کین» متن پیشنهادی رئیس‌جمهوری در کمیسیون روابط‌خارجی سنای آمریکا را آنگونه تغییر داد که جنگ سوریه به بمباران چندروزه محدود نشود و رئیس‌جمهوری به جنگ طولانی و با هدف تغییر رژیم کشانده شود. خوشبختانه ابتکار روسیه مانع از گزینه جنگ شد، اما این تجربیات نشان می‌دهند که «ئتوکا‌ها» در مورد توافقات احتمالی اوپاما با دولت روحانی در باب مناقشه هسته‌ای نیز بی‌کار نخواهند نشست. اینکه اوپاما در ۳۰ سپتامبر اعلام کرد وی «کلیه مذاکرات آمریکا با ایران را با اسرائیل در میان خواهد گذارد و گزینه جنگ نیز هنوز روی میز است» نشان‌های در تایید این پیش‌بینی است. در هر صورت نمی‌توان نادیده گرفت که «ئتوکا‌ها» با اهداف سلطه‌گرایانه خود و همدستان منطقه‌ای آنها بخصوص اسرائیل و عربستان سعودی کوشش خواهند کرد به تحریکاتی مخربانه علیه راه‌حل‌های دیپلماتیک و صلح‌جوانه پیشنهادی هسته‌ای دست بزنند.بنابراین به نظر لازم می‌رسد که دولت روحانی از این همکاری و همزمان با کوشش برای رسیدن به تفاهم در چارچوب مذاکرات ۵+۱ خود را برای ارایه گزینه مطلوب دیگری نیز آماده کند.مقصود از این گزینه همان کنفرانس سازمان ملل برای خاورمیانه خالی از سلاح‌های کشتارجمعی (کنفرانس هلسنیکی) است که اسرائیل مانع از تشکیل آن شد و به باور نویسنده برای جمهوری اسلامی در راستای دفاع از منافع ملی و اهداف صلح‌جوانه نوعی رسالت تاریخی و مسوولیت اخلاقی به وجود آورد که سادت ننشیند و در تشکیل آن نقش عمده‌ای را به‌عهده گیرد. درحقیقت دکتر روحانی با سخنرانی دوم خود در نیویورک که در ۲۶ سپتامبر در اولین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل درخصوص خلع سلاح هسته‌ای ایراد کرد، زمینه مناسبی را برای راستا به وجود آورد. روحانی در این سخنرانی بسیار مهم خود، ضمن تاکید بر اینکه «هرگونه استفاده از سلاح هسته‌ای، نقض منشور ملل متحد و جنایت علیه بشریت است» بنابراین «تنها راه‌رق تهدید این سلاح‌ها، املای کامل آن‌هست»، مصرا را از دولت‌های هسته‌ای درخواست کرد «به‌امضای هرچه سریع‌تر و بدون تحفظ پروتکل مربوط به معاهده منطقه عاری از سلاح‌های هسته‌ای، منطقه جنوب شرق آسیا و اسناد مربوط به آن مبادرت کنند»

ادامه در صفحه ۱۴

سیاست

توافقنامه استرداد مجرمان میان تهران – جاکارتا در انتظار اقدام قوه‌قضاییه است

آخرین امیدها برای نجات ۲ ایرانی محکوم به‌اعدام در مالزی

وحید احمدی، نماینده مجلس

تسریع در توافقی استرداد مجرمان

اکتون در اندونزی حدود ۱۰۰ زندانی ایرانی و در مالزی حدود ۳۰۰زندانی ایرانی وجود دارد که عموماً با اتهام انتقال موادمخدر به زندان افتاده‌اند و احکام سنگینی برای آنها صادر شده است. جمهوری‌اسلامی‌ایران مذاکرات متعددی داشته که مفری ایجاد کند تا امکان انتقال این دست از زندانیان فراهم شود. اما باید توجه داشت که آن کشورها بر اساس قوانین خودشان با زندانیان برخورد می‌کنند. البته وعده‌هایی مبنی بر برخی مصادحت‌های قضایی مطرح شده که ایران در تلاش است تا همکاری‌های قضایی با این کشورها را گسترش دهد. در صورت تصویب این توافقنامه‌ها این دست از زندانیان ادامه محکومیت خود را در ایران تحمل می‌کنند.البته باید گفت که اگرچه این دست از تلاش‌ها و مذاکرات با خوشبینی‌هایی از سوی طرفین انجام گرفته اما نباید از یاد ببریم که هنوز در عمل هیچ نامه و توافقی امضا نشده است که البته امیدواریم به‌زودی به نتیجه برسد. برای تنظیم این توافقنامه باید سوالات و ابهامات موجود در مورد قوانین و آنچه سیستم قضایی دو کشور راضی به اجرای آن می‌شود مورد بررسی و مذاکره قرار گیرد. سفارت ایران در کشورهایی که زندانی ایرانی در آن وجود دارد تلاش می‌کند که اقدسانی برای رفع مشکل این دست از زندانیان انجام شود که البته مهم‌ترین مشکل در این بین مسایل مالی است که سفارت بودجه چندانی ندارد که بتواند برای هزینه اخذ وکیل صرف کند. مهم‌ترین راه‌حل برای این دست از زندانیان بحث مصادحت قضایی بین دو کشور است که امیدواریم هرچه‌سریع‌تر بین ایران و کشورهایی که زندانیان زیادی در آن داریم، انجام گیرد. کمیسیون امنیتملی مجلس نیز از بخش‌های مربوطه تقاضای می‌کند که به این کار سرایت بیشتری ببخشند تا مانع اجرای حکم اعدام این دو زن ایرانی در مالزی شویم.

شرق، زینب اسماعیلی: خبر حکم اعدام دو زندانی ایرانی در مالزی، شاید برای ما یک خبر است که حتی می‌توان به‌راحتی فراموشش کرد، اما برای خانواده‌هایشان قطعاً فاجعه است، همین‌طور برای حدود ۳۰۰ زندانی دیگر و حتماً خانواده‌هایشان. این ماجرا تنها در مالزی رقم نخورده، عربستان، تایلند، امارات‌متحدهعربی و اندونزی هم کشورهای دیگری هستند که برخی ایرانیان به‌سادگی با قریب انتقال یک‌پسته، کیف یا چمدان، مبادرت به انتقال بسته حاوی موادمخدر کرده‌اند و حکم اعدام یا زندان‌های سنگین برایشان صادر شده است. حالا همه چشم و گوش‌ها منتظر اقدام معاونت کنسولی وزارت خارجه و سفارت‌های جمهوری اسلامی ایران در این کشورهاست تا اقدامی برای تغییر شرایط زندانیان ایرانی در زندان‌های این کشورها کند. از سوی دیگر قوه‌قضاییه نیز در این ماجرا نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. این قوه می‌تواند طرح توافقنامه استرداد مجرمان بین ایران و کشورهای مقصد را کلید بزند؛ اقدامی که تنها بین ایران و ۲۵ کشور دنیا امضا شده است. اوایل مردادماه هیات پارلمانی از ایران به بهانه دعوت از مقامات مالزی و اندونزی برای شرکت در مراسم تحلیف رئیس‌جمهوری ایران، به این دو کشور سفر کردند. در آن سفر نیز موضوع تبادل زندانیان از سوی نمایندگان ایران مطرح شد که البته به توافقات ضمنی در این زمینه محدود ماند؛ توافقی‌هایی که البته نیازمند کار بیشتر برای اجرایی‌شدن است. هیات قضایی ایران و کشور موردنظر با بد به متن مشترکی برای توافق استرداد مجرمان دست پیدا کنند تا پس از آن این توافقنامه در مجلس دو کشور تصویب شده و به تبع آن لازم‌الاجرا شود؛ اتفاق زمان‌بری که مشخص نیست تا پیش از اجرای حکم اعدام شهزاد، ۳۱ساله که حسابدار بوده و ندا ۲۶ساله که منشی بوده، برسد. این دو زن جوان ایرانی به‌دلیل حمل بیش از پنج‌کیلوگرم متافئامین، در دادگاه عالی شهر «شاه‌عالم» مالزی به‌دلیل قاچاق موادمخدر به اعدام با طنابدار محکوم شدند. این دو ایرانی از سه‌سال پیش در مالزی زندانی بوده‌اند. سه نماینده مجلس که عضو کمیسیون امنیت ملی هستند، در این مورد نظر می‌دهند.

اوپاما:

باید از دامن‌زدن به گزینه نظامی پرهیز کرد

اوپاما طی ۱۰ روز گذشته که آن را می‌توان به دو بخش پیش از دیدار و پس از دیدار با نخست‌وزیر اسرائیل تقسیم کرد اهمیت صحبت حسن روحانی در سخنرانی خود در نشست عمومی سالانه سازمان ملل را نشان می‌دهد، اینکه انتظار ایران شیدن صدایی واحد از واشنگتن است. این سیر ناهمگون در موضع‌گیری اوپاما از تلاش برای دیدار با رئیس‌جمهوری ایران و سخنرانی مثبت او در سازمان ملل و شایعیت آن برقراری تماس تلفنی با حسن روحانی و اعلام خوشبینی و همکاری دوجانبه برای رفع سریع مشکلات مربوط به پرونده هسته‌ای ایران با تاکید بر وجود گزینه جنگ، سوال‌برانگیز است. چنانکه وزیر امورخارجه کشورما هم به این تغییر لحن واکنش نشان

خوشبینی نسبت به ایران هشدار داده بود. نتانیاهو همچنین بر مواضع خود نسبت به ایران پافشاری کرده و عنوان کرد آمریکا و دیگر کشورهای غربی نباید تحت‌تاثیر اظهار دوستی رئیس‌جمهوری ایران قرار گیرند. نخست‌وزیر اسرائیل درباره آنچه او «ایجاد نظامی برنامه هسته‌ای ایران» خواند هشدار داد و گفت ایران تا رسیدن به سلاح اتمی فاصله‌ای ندارد و تحریم‌های اقتصادی علیه ایران همچنان باید برقرار بمانند. این در حالی است که اوپاما پیش از ملاقات با نخست‌وزیر اسرائیل در خلال نشست عمومی سازمان ملل گفته بود خوشبین و امیدوار به رسیدن به راه‌حلی مناسب برای کاهش تنش‌ها با جمهوری اسلامی است. اما تگاهی به تغییر مواضع باراک

داد تا آنجا که محمدجواد ظریف در گفت‌وگویی با س‌ان‌ان گفته «از اوپاما باید شدام».
تعلیلی دولت آمریکا مانع اعمال تحریم‌ها می‌گردد
«جی کارنی» سخنگوی کاخ سفید با اشاره به تعطیلی دولت آمریکا اعلام کرد که «تعطیلی دولت مانعی برای اعمال تحریم‌ها علیه ایران و سوریه است، زیرا کارمندان دفتر وزارت خزانه‌داری آمریکا که مسؤول اعمال این اقدامات تنبیهی هستند، به مرخصی رفته‌اند، به گزارش ایسنا «کارنی» با بیان اینکه «تعطیلی دولت باعث کاهش تعداد کارمندان دفتر کنترل درایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا شده است.» گفت که «وظایف این دفتر شامل اعمال تحریم‌های جدید علیه نهادهای کمک‌کننده به دولت ایران و سوریه و نیز سازمان‌های تروریستی، اشاعه‌دهندگان تسلیحات کشتار جمعی، قاچاقچیان موادمخدر و گروه‌های جرم و جنایت‌های سازمان‌یافته‌است»

علی مطهری، نماینده تهران: بدمان نمی‌آید مساله فلسطین را روزتر به نتیجه برسانیم
حالا خواه از طریق جنگی باشد که آنها آغاز می‌کنند یا راهی که ایران بر اساس صندوق رای اعلام کرده است. اما اگر خودشان خواستار جنگ باشند خیلی از مسلمانان آماده جهاد هستند و این بیشتر به ضرر اسرائیل خواهد بود. (فارس)

درست نیست» پورنجانی همچنین گفت: «او ادامه داد: «به نظرم این افراد همچنان در فضای امنیتی و رعب‌آور پیش از انتخابات ۹۲ تنفس می‌کنند و اظهاراتشان بیشتر رنگ و بوی حسرت‌زدگی و حیرت از رویکرد جامعه دارد. سیدفاضل موسوی نماینده مجلس ششم فعال سیاسی اصلاح‌طلب نیز در این‌باره از عقیده کرد: «بهتر است کسانی که از این حرف‌ها می‌زنند و آقای خاتمی را متهم به ایجاد ناامنی می‌کنند، به این فکر کنند که چه کسانی عامل تهییج مردم برای حضور در پای صندوق‌های رای شدند؟ فرمایشات مقاممظفر رهبری و بعد ایشار و فداکاری آقای خاتمی و هماهنگی ایشان با آقای هاشمی و عارف، سیلی برای حمایت از صندوق‌های رای به راه انداخت. این افراد از خود پیرسندن آنها جقدر مردم را توانستند پای صندوق رای بیاورند و آقای خاتمی جقدر؟ موسوی گفت: «حیات و بقای افراد تدرور در به همرزن نظم و آرامش کشور است آنها با اقدامات و طرح موضوعات خاص و با استفاده از تریبون‌های مختلف تلاش می‌کنند افراشان را دنبال کنند و به نظرم رفتارهای این افرادپتون از کم‌آوردن در مقابل جریانی است که در ۲۴ خرداد رای آورد، وجود افرادی که «برای یک دستمال قیصره را آتش می‌زنند» در هر جامعه‌ای طبیعی است، ایجاد افراش در سخنرانی سیدحسن خمینی، پرتاب بطری به ناطق‌نوری در حین سخنرانی و دست آرتن پرتاب مهر به علی لاریجانی رئیس مجلس در حرم حضرت معصومه(ص) از این نمونه‌هاست. آنچه باید مورد توجه قرار گیر، برخورد مناسب دستگاه‌های مربوطه است. در مورد پرونده حادثه ۲۲ بهمن نیز در مورد رئیس مجلس بررسی‌ها انجام شد و گزارش واقعه کم از این مجلس قرائت شد اما نتیجه نهایی آن هنوز نامعلوم مانده است. شاید اجمال در برخورد‌ها را بتوان یکی از دلائل اصلی تداوم رفتارهایی از این دست دانست.

خبر

تعیین بازپرس ویژه پرونده مهدی هاشمی

● ایسنا:بازپرس ویژه جهت انجام تحقیقات قضایی پرونده «مهدی هاشمی» تعیین شد.
حجت‌الاسلام «منصوری» بازپرس پیشین دادرسی فرهنگ و رسانه و سرپرست فعلی دادرسی ویژه مبارزه با زمین‌خواری، با حفظ سمت مسوول انجام تحقیقات تکمیلی پرونده «مهدی هاشمی» شده‌است. پرونده «مهدی هاشمی» که به دلیل برخی نقایض از دادگاه به دادرسا بازگشته، توسط بازپرس منصوری که با ابلاغ ویژه رییس قوه‌قضاییه مامور شده، پیگیری خواهد شد.

احمدی‌مقدم:

بررسی پرونده قتل یک عضو سپاه به حفاظت اطلاعات سپاه واگذار شد

● ایسنا: سردار «اسماعیل احمدی‌مقدم» فرمانده نیروی انتظامی، در مورد کشته‌شدن یک عضو سپاه در کرج گفت: «بررسی این ماجرا به حفاظت اطلاعات سپاه سپرده شده، او ضمن اعلام اینکه علت واکنیزه این قتل در حال پیگیری است، افزود، اما قتلی را دانشتایم که طی آن یکی از برادران سپاه به قتل رسیده‌است. ضمن پیگیری این موضوع در پلیس آگاهی، موضوع را به حفاظت اطلاعات سپاه واگذار کردیم»

«سورنا ستاری» معاون علمی و فناوری رییس جمهوری شد

● تسنیم: رئیس‌جمهور در حکمی «سورنا ستاری» را به سمت معاون علمی و فناوری رییس‌جمهور منصوب کرد. «سورنا ستاری» فرزند شهید سرلشکر ستاری از فرماندهان شهید نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران است و دارای مدرک دکترای مکانیک از دانشگاه صنعتی شریف بوده و هم‌اکنون عضو هیات‌علمی این دانشگاه‌است. «ستاری»، با روی کار آمدن دولت نهم در سال ۸۲ به جای «مهدی هاشمی» به‌عنوان مدیرعامل سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت انتخاب شد اما یک‌سال بعد از سمت خود‌استعفا داد.

تشکیل ستادهای مردمی برای روز «مرگ بر آمریکا»

● فارس: سردار «سیدمسعود جزایری» معاون امور بسیج و فرهنگ دفاعی ستاد کل نیروهای مسلح با اعلام اینکه ستادهای مردمی برگزار می‌راند ۱۳آبان، روز ملی مبارزه با استکبار جهانی تشکیل می‌شود، گفت: «در راستای ارتقای قدرت دفاعی کشور و ارتقای بصیرت عمومی در موضوع دشمن‌شناسی، از هم‌اکنون ستادهای مردمی برگزار می‌راند ۱۳آبان و روز مرگ بر آمریکا و صهیونیسم جهانی تشکیل می‌شود و این فریاد در سراسر شهرها و روستاهای ایران اسلامی طنین‌انداز خواهد شد»

طائب:

خداوند فرد مناسب مذاکره را روی کار آورد

● ۹۸:حجت‌الاسلام مهدی طائب، فرمانده قرارگاه عصار با بیان اینکه برای مذاکره با آمریکا یک وسیله‌و فرد خاصی لازم بود و آقای احمدی‌نژاد اهل مذاکره نبود، گفت: «برای مذاکره باید یک فردی باشد که قیافه مذاکره را داشته باشد و هم خط قرمزها را عبور نکند. خداوند متعال در این انتخابات، فرد مناسب مذاکرات را روی کار آورد، آقای روحانی شخصیت و سابقه مذاکره را داشت. در تمام دنیا می‌گفتند که دولت مذاکره روی کار آمده است.» او ادامه داد: «مقاممظفرهبری گفتند: آقای روحانی با آمریکا مذاکره کنید ولی این حدود را رعایت کنید و با افراد و رئیس‌جمهور آمریکا یک جلسه مذاکره نگذارید»

ماموستا خدایی:

گفت‌وگوی تلفنی اوپاما با روحانی بر گرفته از فرمایشات رهبری بود

● ایرنا:ماموستا «عبدالرحمن خدایی» از علمای اهل سنت و نماینده کردستان در مجلس خبرگان رهبری گفت: «سخنان رئیس‌جمهوری در نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد و دیدار و نشست با گفت‌وگو با مقامات کشورها، جهان، الگوگیری از حکمت و فرمایشات مقاممظفرهبری بود.» او همچنین به گفت‌وگوی تلفنی اوپاما رئیس‌جمهوری آمریکا با رئیس‌جمهوری کشورمان اشاره کرد و اظهار داشت در این گفت‌وگو آنچه را مصلحت نظام و خواسته اسلام بود، بیان کرد و این بر گرفته از فرمایشات مقاممظفرهبری بود.

پریده اخبار

«منصور حقیقت‌پور»، نایب‌رئیس دوم کمیسیون امنیت ملی: اعضای کمیسیون امنیت از مرزهای آبی جنوب و تاسیسات هسته‌ای یوشهر بازدید می‌کنند؛ فارس
«عزت‌الله ضرغامی»، رئیس صداوسیما: مناظره‌های سال ۸۸، ۵۰ میلیون نفر را پای تلویزیون نشاند؛ ایسنا
«آیت‌الله مددچی»، نماینده مردم کرمانشاه در مجلس خبرگان: ما رهبر و صراط مستقیم داریم و از مواضع اعتقادآتمان عقب‌نشینی نمی‌کنیم
و شعار مرگ بر آمریکای ملت ایران ادامه خواهد داشت؛ تسنیم
«علی لازرجانی»، رئیس مجلس با «سید عمار حکیم» رئیس مجلس اعلاای اسلامی عراق دیدار کرد؛ تسنیم